

Dr. Gabriela Cristina Frentiu

președintele Tribunalului Bistrița-Năsăud

Taxele judiciare de timbru și ajutorul public judiciar în procesul civil

O.U.G. nr. 80/2013 și O.U.G. nr. 51/2008

Comentarii, doctrină și jurisprudență

Ediția a 2-a, revizuită și adăugită

Editura

Hamangiu

Cuprins

CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND TAXELE JUDICIARE DE TIMBRU ȘI AJUTORUL PUBLIC JUDICIAR _____ 1

Secțiunea 1. Principiul plății unui serviciu public și excepția scutirii de la plată. Dreptul la ajutorul public judiciar (art. 1 din O.U.G. nr. 80/2013 și art. 1 din O.U.G. nr. 51/2008) _____ 1

1. Conținutul reglementării _____	1
2. Plata unui serviciu public _____	1
3. Dreptul la ajutorul public judiciar. Formă de asistență acordată de către stat, în scopul asigurării dreptului la un proces echitabil _____	3
3.1. Obligația statului de a acționa în scopul asigurării accesului efectiv la instanță _____	3
3.2. Acordarea ajutorului public judiciar. Beneficiari. Condiții materiale _____	4
3.3. Abuzul de drept procesual în cazul ajutorului public judiciar _____	7
3.4. Scutirea de la plata taxei judiciare de timbru în ipoteza coparticipării procesuale _____	8
3.5. Inadmisibilitatea acordării ajutorului public judiciar în cadrul arbitrajului _____	8
4. Persoanele obligate la plata taxei judiciare de timbru _____	9
4.1. Titularul (debitorul) obligației de plată. Reguli aplicabile _____	9
4.2. Plata taxei judiciare de timbru de către o terță persoană _____	9
4.3. Situații particulare. Titularul (debitorul) obligației de plată în cazul cererilor de încuviințare a executării silite formulate de către executorul judecătoresc _____	10
4.4. Titularul (debitorul) obligației de plată în cazul coparticipării procesuale active/pasive și în ipoteza transmiterii calității procesuale _____	10
4.5. Sancțiunea neplății taxei și/sau a nedepunerii la dosar a dovezii plății taxei în cuantumul legal, pentru cererile principale și cererile de intervenție _____	11
4.6. Soluționarea unei cereri de chemare în judecată netimbrate/ insuficient timbrate. Consecințe în căile de atac _____	13
4.7. Neplata taxei judiciare de timbru în apel, până la primul termen de judecată stabilit. Consecințe _____	13
5. Scutirea de la plata taxei judiciare de timbru _____	14
5.1. Scutirea cu caracter obiectiv. Scutirea cu caracter subiectiv _____	14
5.2. Cazuri de scutire de la plata taxei judiciare de timbru prevăzute de legi speciale _____	15
6. Natura juridică a ordonanței ce reglementează plata taxelor judiciare de timbru _____	32

7. Includerea taxei judiciare de timbru în cuantumul cheltuielilor de judecată. Suportarea cheltuielilor de judecată	33
7.1. Partea care suportă cheltuielile de judecată. Temei juridic	33
7.2. Acordarea cheltuielilor de judecată pe cale separată	35
7.3. Acordarea cheltuielilor de judecată prin hotărârea prin care se soluționează cererea principală. Problema timbrării căii de atac care vizează exclusiv cheltuielile de judecată	37

Secțiunea a 2-a. Regula stabilirii taxelor judiciare de timbru în funcție de obiectul acțiunii sau al cererii (art. 2 din O.U.G. nr. 80/2013)	44
1. Conținutul reglementării	44
2. Modul de stabilire a taxei judiciare de timbru	44
3. Clasificarea taxelor judiciare de timbru	46

CAPITOLUL AL II-LEA. TAXELE JUDICIARE DE TIMBRU PREVĂZUTE DE O.U.G. NR. 80/2013

Secțiunea 1. Timbrarea acțiunilor și cererilor evaluabile în bani, introduse la instanțele judecătorești. Regula de drept comun (art. 3 din O.U.G. nr. 80/2013)	49
1. Conținutul reglementării	49
2. Acțiunile evaluabile în bani. Timbrajul progresiv	49
2.1. Domeniul de aplicare al art. 3 din O.U.G. nr. 80/2013	49
2.2. Formula de calcul al taxei judiciare de timbru, prevăzută de art. 3 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013	51
2.3. Critici privind sistemul progresiv de determinare a taxei judiciare de timbru	52
2.4. Calculul taxei judiciare de timbru în cazul în care partea mărește câtimea obiectului cererii	52
3. Categorii de acțiuni supuse plății taxei la valoarea obiectului cererii	53
3.1. Acțiunea în plata contravalorii distrugerilor și degradării imobilului restituit în temeiul Legii nr. 10/2001	53
3.2. Acțiunea oblică	53
3.3. Acțiunea revocatorie (pauliană)	54
4. Acțiunile asimilate celor evaluabile în bani	54
4.1. Calculul taxei judiciare de timbru în cazul acțiunii în declararea nulității absolute ori în anularea unui act juridic patrimonial	55
4.1.1. Regula	55
4.1.2. Contractul de vânzare. Promisiunea unilaterală de vânzare sau de cumpărare	56
4.1.3. Contractul de donație	56
4.1.4. Contractul de schimb	57
4.1.5. Contractul de întreținere	57

4.1.6. Contractele cu executare succesivă: contractele de locațiune, închiriere, arendare, comodat	57
4.1.7. Certificatul de moștenitor	58
4.1.8. Legea aplicabilă nulității	59
4.2. Calculul taxei judiciare de timbru în cazul acțiunii în rezoluțiune sau în reziliere	59
4.3. Calculul taxei judiciare de timbru în cazul acțiunii în constatarea existenței sau inexistenței unui drept patrimonial	62
4.4. Calculul taxei judiciare de timbru în cazul acțiunii prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care ține loc de act autentic de înstrăinare a unor bunuri imobile sau de constituire a unor drepturi reale asupra acestora	65
5. Timbrarea cererilor privind repunerea părților în situația anterioară	66
6. Obligatorietatea indicării valorii în monedă națională	66
7. Timbrarea cererilor accesorii	67
8. Calculul taxei judiciare de timbru în cazul unei cereri sau acțiuni cu mai multe capete de cerere	67
9. Timbrarea altor acțiuni și cereri evaluabile în bani, conform unor reglementări speciale	69
10. Timbrarea acțiunilor și cererilor în materia raporturilor de familie	69

Secțiunea a 2-a. Timbrarea acțiunilor posesorii și a acțiunilor care au ca obiect un dezmembrământ al dreptului de proprietate

(art. 4 din O.U.G. nr. 80/2013)	76
1. Conținutul reglementării	76
2. Acțiunea posesorie	76
3. Acțiunile care au ca obiect dezmembrămintele dreptului de proprietate	77

Secțiunea a 3-a. Timbrarea acțiunilor în materia partajului judiciar

(art. 5 din O.U.G. nr. 80/2013)	80
1. Conținutul reglementării	80
2. Timbrarea acțiunilor în materia partajului judiciar	81
2.1. Cererea privind stabilirea bunurilor supuse împărțelii	81
2.2. Cererea privind stabilirea calității de coproprietar/moștenitor și a cotei-părți ce se cuvine fiecărui coproprietar/moștenitor	83
2.3. Cererea privind constatarea unor creanțe pe care coproprietarii le au unii față de alții, născute din starea de proprietate comună	84
2.4. Cererea de raport al donațiilor	85
2.5. Cererea de reducere a liberalităților excesive	85
2.6. Cererea de partaj propriu-zis	87
2.7. Stabilirea taxei atunci când cererile în materia partajului judiciar se formulează în cadrul aceleiași acțiuni	88

2.8. Stabilirea taxei în alte ipoteze speciale și în calea de atac	88
2.9. Timbrarea cererii de regularizare a datoriilor	90

Secțiunea a 4-a. Timbrarea unor cereri formulate în cadrul procedurilor speciale reglementate de Codul de procedură civilă ori de regulamentele Uniunii Europene (art. 6 din O.U.G. nr. 80/2013) **97**

1. Conținutul reglementării	97
2. Aspecte generale	98
3. Timbrarea cererilor de valoare redusă	98
4. Timbrarea cererilor privind ordonanța de plată	101
5. Timbrarea cererilor privind emiterea somației europene de plată formulate potrivit Regulamentului (CE) nr. 1896/2006	102
6. Timbrarea opoziției la somația europeană de plată și a cererii de reexaminare formulate potrivit Regulamentului (CE) nr. 1896/2006	103
7. Timbrarea cererii de reexaminare formulate potrivit Regulamentului (CE) nr. 861/2007	103
8. Timbrarea cererilor de evacuare din imobilele folosite sau ocupate fără drept	103
9. Timbrarea cererilor privind ordonanța președințială	104

Secțiunea a 5-a. Timbrarea acțiunilor în repararea prejudiciului nepatrimonial și a acțiunilor neevaluabile în bani pentru apărarea dreptului nepatrimonial (art. 7 din O.U.G. nr. 80/2013) **107**

1. Conținutul reglementării	107
2. Timbrarea acțiunilor în repararea prejudiciului nepatrimonial	107
2.1. Repararea daunelor morale aduse onoarei, demnității sau reputației unei persoane fizice. Acțiuni privind stabilirea și acordarea de despăgubiri	107
2.2. Repararea daunelor materiale și morale pentru atingeri aduse integrității fizice și/sau psihice a persoanei fizice. Acțiuni și cereri având ca obiect despăgubiri civile	108
2.3. Acțiuni și cereri scutite de la plata taxei judiciare de timbru	110
2.4. Repararea daunelor morale pentru prejudiciul cauzat unei persoane juridice	111
3. Timbrarea acțiunilor neevaluabile în bani pentru apărarea dreptului nepatrimonial	112

Secțiunea a 6-a. Timbrarea acțiunilor și cererilor neevaluabile în bani (art. 8 din O.U.G. nr. 80/2013) **115**

1. Conținutul reglementării	115
2. Considerații generale	115
3. Categorii de cereri și acțiuni nepatrimoniale	115
3.1. Cereri și acțiuni nepatrimoniale supuse taxei prevăzute de art. 8 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013	115

3.2. Timbrarea unor acțiuni nepatrimoniale privind raporturile de familie _____	116
3.3. Timbrarea cererilor care privesc dreptul de folosință a bunului _____	116
3.4. Timbrarea acțiunii în grănițuire _____	119
4. Cererea de restabilire a situației anterioare _____	119

Secțiunea a 7-a. Timbrarea cererilor formulate în cursul judecății și a altor cereri formulate pe cale administrativă (art. 9 din

O.U.G. nr. 80/2013) _____	121
1. Conținutul reglementării _____	121
2. Timbrarea cererilor formulate în cursul judecății (incidentele procedurale) _____	121
2.1. Recuzarea _____	122
2.2. Strămutarea _____	124
2.3. Repunerea în termen _____	125
2.4. Perimarea _____	126
2.5. Cereri de reexaminare _____	127
2.6. Repunerea pe rol, după suspendarea judecării unei cauze _____	127
3. Timbrarea altor cereri formulate pe cale administrativă _____	130
4. Refacerea dosarelor sau a înscrisurilor _____	131
5. Timbrarea cererilor formulate în legătură cu o cerere scutită de la plata taxelor judiciare de timbru _____	132

Secțiunea a 8-a. Timbrarea cererilor formulate în materia

executării silite (art. 10 din O.U.G. nr. 80/2013) _____	138
1. Conținutul reglementării _____	138
2. Considerații prealabile _____	138
3. Timbrarea cererilor pentru încuviințarea executării silite _____	138
4. Timbrarea cererilor de suspendare a executării silite _____	140
5. Timbrarea contestației la executare _____	142
5.1. Timbrarea contestației la executare atunci când obiectul executării silite este evaluabil în bani _____	142
5.2. Timbrarea contestației la executare atunci când obiectul executării silite nu este evaluabil în bani _____	143
5.3. Timbrarea contestației la executare prin care se invocă și motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului _____	143
5.4. Timbrarea contestației la executare privind executarea unui titlu executoriu reprezentat de un contract de credit bancar afectat de clauze abuzive _____	144
5.5. Timbrarea contestației la titlu _____	145
5.6. Timbrarea contestației la executare prin care se solicită și partajarea bunurilor proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie _____	146

5.7. Timbrarea contestației la executare în cazul în care executorul judecătoresc refuză să efectueze o executare silită sau să îndeplinească un act de executare silită în condițiile legii _____	147
5.8. Alte situații particulare _____	148
5.9. Restituirea taxei judiciare de timbru în cazul admiterii contestației la executare _____	150
6. Timbrarea cererilor de întoarcere a executării silite _____	151
7. Timbrarea cererilor formulate în cadrul urmăririi silite prin poprire _____	152
8. Timbrarea altor cereri în materia executării silite _____	154
9. Timbrarea căilor de atac în materia executării silite _____	160
10. Consecințele în cazul în care taxa judiciară de timbru nu este plătită la momentul introducerii contestației la executare _____	161

Secțiunea a 9-a. Timbrarea cererilor privind pronunțarea unei hotărâri care să consfințească înțelegerea părților, a cererilor în legătură cu măsurile asigurătorii și a contestațiilor privind tergiversarea procesului (art. 11 din O.U.G. nr. 80/2013) _____

1. Conținutul reglementării _____	167
2. Timbrarea cererilor privind pronunțarea unei hotărâri care să consfințească înțelegerea părților _____	167
3. Timbrarea cererilor în legătură cu măsurile asigurătorii _____	169
4. Timbrarea contestației privind tergiversarea procesului și a plângerii împotriva încheierii de soluționare a contestației _____	171

Secțiunea a 10-a. Timbrarea cererilor privind înființarea și funcționarea unor persoane juridice (art. 12 din O.U.G. nr. 80/2013) _____

1. Conținutul reglementării _____	172
2. Timbrarea cererilor privind înregistrarea partidelor politice și pentru modificarea statutului acestora _____	172
3. Timbrarea cererilor privind dobândirea personalității juridice în condițiile Legii dialogului social _____	174
4. Timbrarea cererilor privind dobândirea personalității juridice în baza O.G. nr. 26/2000 _____	174

Secțiunea a 11-a. Timbrarea acțiunilor formulate în domeniul dreptului de proprietate intelectuală (art. 13 din O.U.G. nr. 80/2013) _____

1. Conținutul reglementării _____	176
2. Timbrarea acțiunilor formulate în domeniul dreptului de proprietate intelectuală _____	176

Secțiunea a 12-a. Timbrarea cererilor și acțiunilor formulate în procedura insolvenței și a cererilor privind înregistrările în registrul comerțului [art. 14 din O.U.G. nr. 80/2013 și art. 115 alin. (1) din Legea nr. 85/2014]	179
1. Conținutul reglementării	179
2. Timbrarea cererilor și acțiunilor formulate în procedura insolvenței	179
2.1. Cererile și acțiunile care se timbrează potrivit art. 14 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013	179
2.2. Cererile și acțiunile scutite de la plata taxelor de timbru, în temeiul art. 115 alin. (1) din Legea nr. 85/2014. Excepții	183
3. Timbrarea cererilor având ca obiect înregistrări în registrul comerțului	186
 Secțiunea a 13-a. Timbrarea cererilor și acțiunilor privind raporturile de familie (art. 15 din O.U.G. nr. 80/2013)	191
1. Conținutul reglementării	191
2. Timbrarea cererilor de divorț	192
3. Timbrarea cererilor privind acordarea despăgubirilor în raporturile de familie	193
4. Timbrarea cererilor privind stabilirea prestației compensatorii	193
5. Timbrarea cererilor privind stabilirea obligației de întreținere între foștii soți	194
6. Timbrarea anumitor cereri care nu sunt accesorii unei cereri de divorț	194
7. Timbrarea altor cereri în materia raporturilor de familie	197
7.1. Cereri evaluabile în bani	197
7.2. Cereri neevaluabile în bani	198
 Secțiunea a 14-a. Timbrarea acțiunilor și cererilor în materia contenciosului administrativ [art. 16 din O.U.G. nr. 80/2013, art. 17 alin. (2) și art. 25 alin. (2) teza I din Legea nr. 554/2004]	200
1. Conținutul reglementării	200
2. Timbrarea cererilor și acțiunilor în contencios administrativ	200
2.1. Domeniul de aplicare al art. 16 din O.U.G. nr. 80/2013	200
2.2. Cererile pentru anularea actului sau, după caz, recunoașterea dreptului pretins, precum și pentru eliberarea unui certificat, a unei adeverințe sau a oricărui alt înscris	201
2.3. Cererile cu caracter patrimonial, prin care se solicită și repararea pagubelor suferite printr-un act administrativ	202
2.4. Cererile privind suspendarea executării actului administrativ	205
2.5. Cereri scutite de la plata taxelor judiciare de timbru	206

Secțiunea a 15-a. Timbrarea cererilor formulate potrivit Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995 (art. 17 din O.U.G. nr. 80/2013)		208
1. Conținutul reglementării		208
2. Timbrarea contestației împotriva deciziei administrative prin care au fost soluționate conflictele de competență dintre notarii publici		208
3. Timbrarea plângerilor împotriva încheierii de respingere a cererii de îndeplinire a unui act notarial		209
Secțiunea a 16-a. Timbrarea cererilor formulate potrivit Legii nr. 188/2000 privind executorii judecătorești (art. 18 din O.U.G. nr. 80/2013)		210
1. Conținutul reglementării		210
2. Timbrarea cererilor pentru soluționarea conflictelor de competență între birourile executorilor judecătorești		210
3. Timbrarea plângerilor împotriva refuzului executorului judecătoresc de a-și îndeplini atribuțiile prevăzute de lege		210
4. Timbrarea cererilor pentru supralegalizarea semnăturii și a ștampilei executorului judecătoresc		212
Secțiunea a 17-a. Timbrarea cererilor în materie contravențională (art. 19 din O.U.G. nr. 80/2013 și art. 36 din O.G. nr. 2/2001)		215
1. Conținutul reglementării		215
2. Timbrarea plângerii și a căii de atac împotriva hotărârii pronunțate în materie contravențională		215
3. Timbrarea altor cereri în materie contravențională		217
Secțiunea a 18-a. Timbrarea acțiunilor și cererilor în materie de carte funciară (art. 20 din O.U.G. nr. 80/2013)		220
1. Conținutul reglementării		220
2. Timbrarea acțiunilor și cererilor în materia cărții funciare, care nu pun în discuție fondul dreptului		220
3. Timbrarea acțiunilor și cererilor în materia cărții funciare, care pun în discuție fondul dreptului		221
Secțiunea a 19-a. Timbrarea acțiunilor și cererilor în materia asociațiilor de proprietari, de locatari (chiriași) sau mixte [art. 21 din O.U.G. nr. 80/2013 și art. 78 alin. (3) din Legea nr. 196/2018]		223
1. Conținutul reglementării		223
2. Timbrarea acțiunilor și cererilor privind înregistrarea asociațiilor de proprietari		223
3. Timbrarea apelului în cazul acțiunilor și cererilor privind înregistrarea asociațiilor de proprietari		224
4. Timbrarea altor acțiuni și cereri privind asociațiile de proprietari		224

5. Timbrarea acțiunilor și cererilor privind asociațiile de locatari (chiriași) _____	225
---	-----

Secțiunea a 20-a. Timbrarea cererilor adresate Ministerului Justiției (art. 22 din O.U.G. nr. 80/2013) _____	227
1. Conținutul reglementării _____	227
2. Timbrarea cererilor de competența Ministerului Justiției _____	227
2.1. Cererile pentru supralegalizarea înscrisurilor sau a copiilor de pe înscrisuri, destinate a fi utilizate în străinătate _____	227
2.2. Cererile pentru autorizarea traducătorilor și interpreților _____	229
2.3. Cererile în vederea atestării titlului oficial de calificare român de consilier juridic, pentru atestarea calificării de traducător și interpret autorizat ori a calificării de expert tehnic judiciar _____	230
2.4. Cererile în vederea recunoașterii calificării profesionale de traducător și interpret autorizat sau expert tehnic judiciar, în condițiile Legii nr. 200/2004 _____	230

Secțiunea a 21-a. Timbrarea acțiunilor și cererilor neevaluabile în bani. Regula de drept comun (art. 27 din O.U.G. nr. 80/2013) _____	232
1. Conținutul reglementării _____	232
2. Timbrarea cererilor neevaluabile în bani pentru care nu există o reglementare specială _____	232
3. Timbrarea cererilor de îndreptare, lămurire sau completare a hotărârilor judecătorești _____	233
4. Timbrarea cererilor privind instituirea dreptului de retenție _____	234

CAPITOLUL AL III-LEA. TIMBRAREA CERERILOR PENTRU EXERCITAREA CĂILOR DE ATAC _____ 236

Secțiunea 1. Timbrarea cererilor pentru exercitarea căilor de atac de reformare (art. 23-25 din O.U.G. nr. 80/2013) _____	236
1. Conținutul reglementării _____	236
2. Timbrarea cererilor pentru exercitarea apelului _____	237
2.1. Timbrarea cererilor de apel, în funcție de taxa judiciară de timbru datorată potrivit legii în vigoare la momentul introducerii cererii de chemare în judecată _____	237
2.2. Timbrarea cererilor de apel, în cazul cererilor sau acțiunilor neevaluabile în bani _____	237
2.3. Timbrarea cererilor de apel, în cazul cererilor sau acțiunilor evaluabile în bani _____	238
2.4. Determinarea taxei judiciare de timbru în apel, în ipoteza în care taxa nu a fost corect stabilită în primă instanță _____	240

2.5. Determinarea taxei judiciare de timbru în apel, în ipoteza reexaminării taxei achitate în primă instanță _____	242
2.6. Determinarea taxei judiciare de timbru în apel, în ipoteza nesoluționării cererii de reexaminare a taxei de prima instanță _____	244
2.7. Determinarea taxei judiciare de timbru în apel, în ipoteza în care apelantul renunță la anumite motive de apel ori suplimentează motivele de apel _____	244
2.8. Situații particulare întâlnite în apel _____	245
2.8.1. Solicitarea de dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri ivite după darea hotărârii primei instanțe _____	245
2.8.2. Solidaritatea procesuală _____	245
2.8.3. Formularea unor cereri noi _____	246
2.9. Posibilitatea examinării modului de stabilire a taxei judiciare de timbru în calea de atac declarată de partea căreia i s-a anulat acțiunea pentru neplata taxei judiciare de timbru stabilite în sarcina sa, taxă necontestată la instanța inferioară _____	247
2.10. Obligația plății taxei judiciare de timbru pentru fiecare ciclu procesual _____	251
2.11. Scutirea de la plata taxei judiciare de timbru în apel _____	251
3. Timbrarea cererilor pentru exercitarea recursului _____	251
3.1. Timbrarea cererilor de recurs întemeiate pe dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 1-7 C.proc.civ. _____	252
3.2. Timbrarea cererilor de recurs întemeiate pe dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 8 C.proc.civ. _____	252
3.3. Timbrarea cererilor de recurs când se invocă simultan motive prevăzute la art. 488 pct. 1-7 C.proc.civ. și motivul întemeiat pe art. 488 alin. (1) pct. 8 C.proc.civ. _____	253
3.4. Situații particulare întâlnite în recurs _____	254
3.5. Obligația plății taxei judiciare de timbru pentru fiecare ciclu procesual _____	256
3.6. Scutirea de la plata taxei judiciare de timbru în recurs _____	256
4. Timbrarea cererilor de apel/recurs împotriva unor hotărâri prin care nu se soluționează fondul _____	256
4.1. Timbrarea cererilor de apel/recurs în situațiile prevăzute de art. 25 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013 _____	257
4.2. Timbrarea cererilor de apel/recurs în situațiile prevăzute de art. 25 alin. (2) din O.U.G. nr. 80/2013 _____	258
4.3. Cazuri în care nu sunt incidente dispozițiile art. 25 din O.U.G. nr. 80/2013 _____	259
5. Timbrarea cererilor pentru exercitarea căii de atac care vizează numai considerentele hotărârii _____	260

Secțiunea a 2-a. Timbrarea cererilor pentru exercitarea căilor de atac de retractare [art. 26 alin. (1) și (2) din O.U.G. nr. 80/2013]	262
1. Conținutul reglementării	262
2. Cererile de contestație în anulare	262
3. Cererile de revizuire	263
4. Scutirea de la plata taxei judiciare de timbru	263

Secțiunea a 3-a. Timbrarea acțiunii în anularea hotărârii arbitrale și a recursului împotriva hotărârii pronunțate în acțiunea în anulare [art. 26 alin. (3) din O.U.G. nr. 80/2013]	264
1. Conținutul reglementării	264
2. Timbrarea acțiunii în anularea hotărârii arbitrale	264
3. Timbrarea recursului împotriva hotărârii pronunțate în acțiunea în anulare a hotărârii arbitrale	264

CAPITOLUL AL IV-LEA. CERERILE ȘI ACȚIUNILE SCUTITE DE LA PLATA TAXELOR JUDICIARE DE TIMBRU, PREVĂZUTE DE O.U.G. NR. 80/2013	275
--	------------

Secțiunea 1. Scutirea cererilor pentru exercitarea căilor de atac. Regula de drept comun (art. 28 din O.U.G. nr. 80/2013)	275
1. Conținutul reglementării	275
2. Regula scutirii căilor de atac, în cazul acțiunilor și cererilor scutite de la plata taxei judiciare de timbru. Scutire cu caracter obiectiv (după obiect)	275
3. Scutirea de timbrare a căii de atac a apelului ce vizează exclusiv cheltuielile de judecată	277

Secțiunea a 2-a. Scutiri de la plata taxei judiciare de timbru după obiect sau după subiect (art. 29 și art. 30 din O.U.G. nr. 80/2013)	280
1. Conținutul reglementării	280
2. Scutiri de la plata taxei judiciare de timbru după obiect (cu caracter obiectiv) reglementate de art. 29 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013	283
2.1. Acțiuni și cereri privind stabilirea și plata pensiilor, precum și alte drepturi prevăzute prin sistemele de asigurări sociale	283
2.2. Acțiuni și cereri privind stabilirea și plata ajutorului de șomaj și a altor forme de protecție socială prevăzute de lege	285
2.3. Acțiuni și cereri privind obligațiile legale și contractuale de întreținere	288
2.4. Acțiuni privind stabilirea și acordarea despăgubirilor decurgând din condamnarea sau luarea unei măsuri preventive pe nedrept	289
2.5. Acțiuni și cereri privind adopția și ocrotirea persoanei fizice prin mijloace de drept civil	290

2.6. Acțiuni și cereri privind protecția drepturilor consumatorilor	292
2.7. Acțiuni și cereri privind valorificarea drepturilor Societății Naționale de Cruce Roșie	294
2.8. Acțiuni și cereri privind exercitarea drepturilor electorale	295
2.9. Acțiuni și cereri privind cauzele penale și despăgubirile civile pentru prejudiciile materiale și morale decurgând din acestea	295
2.10. Acțiuni și cereri privind stabilirea și acordarea despăgubirilor civile pentru pretense încălcări ale drepturilor prevăzute la art. 2 și art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale	298
2.11. Acțiuni și cereri privind drepturile și interesele legitime pretense de foștii deținuți și persecutați pentru motive politice în perioada regimului comunist din România	299
2.12. Orice alte acțiuni, cereri sau acte de procedură pentru care se prevăd, prin legi speciale, scutiri de taxă judiciară de timbru	300
3. Scutiri de la plata taxei judiciare de timbru după subiect și obiect (cu caracter mixt), reglementate de art. 29 alin. (2)-(6) din O.U.G. nr. 80/2013	300
3.1. Acțiuni și cereri în materia fondului funciar	300
3.2. Cererile pentru dizolvarea grupurilor de interes economic	302
3.3. Acțiunile și cererile privind raporturile de serviciu ale funcționarilor publici și ale funcționarilor publici cu statut special	302
3.4. Eliberarea de copii simple de pe înscrisurile aflate la dosar	304
3.5. Cererile de divorț și partaj privind bunurile comune, atunci când sunt formulate de victime ale infracțiunii de violență în familie împotriva agresorilor lor	304
4. Scutiri de la plata taxei judiciare de timbru după subiect (cu caracter subiectiv sau mixt, după caz), reglementate de art. 30 din O.U.G. nr. 80/2013	304
4.1. Instituțiile publice care beneficiază de scutire, indiferent de obiectul cererilor și al acțiunilor formulate	304
4.2. Instituțiile publice care beneficiază de scutire, indiferent de calitatea procesuală	305
4.3. Categoriile de venituri publice	309
4.4. Scutiri prevăzute în legi speciale	310

CAPITOLUL AL V-LEA. STABILIREA ȘI PLATA TAXELOR JUDICIARE DE TIMBRU **327**

Secțiunea 1. Determinarea cuantumului taxelor judiciare de timbru pentru acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești (art. 31 din O.U.G. nr. 80/2013)	327
1. Conținutul reglementării	327

2. Determinarea cuantumului taxei judiciare de timbru datorate. Cereri neevaluabile în bani _____	327
3. Determinarea cuantumului taxei judiciare de timbru datorate. Cereri evaluabile în bani _____	330
3.1. Acțiunile care au ca obiect dreptul de proprietate/alt drept real asupra unui imobil _____	330
3.2. Acțiunile cu un alt obiect decât dreptul de proprietate/alt drept real asupra unui imobil _____	331
3.3. Determinarea valorii obiectului cererii de către instanță, în caz de contestare ori de reținere a caracterului vădit derizoriu al valorii indicate _____	332
4. Existența unei reglementări speciale. Taxele judiciare de timbru în domeniul achizițiilor publice _____	333
5. Situații de inaplicabilitate a art. 31 alin. (3) din O.U.G. nr. 80/2013. Timbrarea acțiunilor privind antecontractele de vânzare a unui imobil și a celor în anularea/nulitatea/revocarea unui contract de donație _____	335
6. Determinarea taxei judiciare de timbru în cazul prestațiilor succesive. Timbrarea cererii de demolare a unei împrejurări _____	336
7. Momentul la care se determină taxa judiciară de timbru _____	337
8. Posibilitatea completului de judecată de a reveni asupra taxei pe care o stabilește _____	338
Secțiunea a 2-a. Etapa procesuală pentru care se datorează taxele judiciare de timbru (art. 32 din O.U.G. nr. 80/2013) _____	344
1. Conținutul reglementării _____	344
2. Regula stabilirii taxelor judiciare de timbru pentru fiecare etapă procesuală _____	344
Secțiunea a 3-a. Regula plății anticipate și verificarea taxelor judiciare de timbru în etapa regularizării cererii de chemare în judecată (art. 33 din O.U.G. nr. 80/2013) _____	347
1. Conținutul reglementării _____	347
2. Regula plății anticipate a taxei judiciare de timbru _____	347
3. Verificarea plății taxei judiciare de timbru și stabilirea cuantumului legal al taxei datorate în etapa regularizării _____	348
4. Excepția netimbrării sau a insuficienței timbrării _____	350
Secțiunea a 4-a. Stabilirea taxelor judiciare de timbru în cazul acțiunilor cu mai multe capete de cerere și al cererilor incidentale (art. 34 din O.U.G. nr. 80/2013) _____	354
1. Conținutul reglementării _____	354
2. Stabilirea taxelor judiciare de timbru în cazul acțiunilor cu mai multe capete de cerere _____	354

3. Consecințele plății parțiale a taxelor judiciare de timbru în cazul acțiunilor cu mai multe capete de cerere _____	356
4. Stabilirea taxelor judiciare de timbru în cazul cererilor incidentale _____	358
5. Verificarea îndeplinirii obligației de plată a taxei judiciare de timbru în cazul recalificării căii de atac _____	358
6. Dovada plății taxelor judiciare de timbru. Depunerea la dosar a originalului dovezii de plată _____	359
7. Dovada plății taxelor judiciare de timbru. Depunerea la dosar a dovezii de plată după închiderea dezbaterilor _____	361

Secțiunea a 5-a. Stabilirea taxelor judiciare de timbru în cazul cererilor sau al acțiunilor introduse în comun de mai multe persoane și al cererilor depuse în cursul judecării (art. 35 din O.U.G. nr. 80/2013) _____	371
1. Conținutul reglementării _____	371
2. Stabilirea și plata taxelor judiciare de timbru în cazul solidarității reclamantilor ori a părților _____	371
3. Stabilirea și plata taxelor judiciare de timbru în cazul cererilor depuse în cursul procesului _____	373

Secțiunea a 6-a. Stabilirea taxelor judiciare de timbru și soluționarea acțiunii sau cererii în cazul măririi valorii obiectului în cursul judecării (art. 36 din O.U.G. nr. 80/2013) _____	375
1. Conținutul reglementării _____	375
2. Consecințele măririi valorii obiectului acțiunii/cererii asupra cuantumului taxelor judiciare de timbru _____	375
3. Soluționarea acțiunii în limitele timbrării _____	377
4. Modul practic de calcul al taxei judiciare de timbru stabilite suplimentar _____	378

Secțiunea a 7-a. Stabilirea taxelor judiciare de timbru în cazul diminuării valorii pretențiilor formulate în cursul judecării (art. 37 din O.U.G. nr. 80/2013) _____	381
1. Conținutul reglementării _____	381
2. Consecințele diminuării valorii pretențiilor formulate în acțiune/cerere asupra cuantumului taxelor judiciare de timbru _____	381

Secțiunea a 8-a. Stabilirea taxelor judiciare de timbru de către instanța de control judiciar în cazul neachitării taxei legale în fazele procesuale anterioare (art. 38 din O.U.G. nr. 80/2013) _____	383
1. Conținutul reglementării _____	383
2. Posibilitatea verificării, în calea de atac, a modului de stabilire a taxei judiciare de timbru plătite în fazele procesuale anterioare _____	383

3. Stabilirea taxelor judiciare de timbru de către instanța de control judiciar, în cazul netimbrării sau al insuficienței timbrării în fazele procesuale anterioare	385
3.1. Domeniul de aplicare al art. 38 din O.U.G. nr. 80/2013	385
3.2. Darea în debit a părții în sarcina căreia s-a stabilit obligația achitării taxei de timbru în fazele procesuale anterioare	385
4. Concursul între caracterul definitiv al încheierii pronunțate în reexaminare, în fazele procesuale anterioare și abilitarea instanțelor de control judiciar de a dispune plata diferențelor de taxe care nu au fost plătite la judecata în fond a pricinii	388
5. Recuperarea taxei judiciare de timbru cu care partea a fost dată în debit	389

Secțiunea a 9-a. Cererea de reexaminare împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru (art. 39 din O.U.G. nr. 80/2013)

1. Conținutul reglementării	391
2. Procedura de judecată a cererii de reexaminare împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru	391
2.1. Calitatea procesuală activă	391
2.2. Competența	392
2.3. Debitorul taxei dispune de un recurs eficient, în sensul Convenției europene a drepturilor omului, pentru a i se examina contestația împotriva taxei stabilite în sarcina sa	392
2.4. Termenul în care se poate formula	392
2.5. Reguli de judecată a cererii de reexaminare	394
3. Probleme practice privind determinarea taxei judiciare de timbru în procedura prealabilă fixării primului termen de judecată	395
4. Soluțiile pe care le poate pronunța instanța cu privire la cererea de reexaminare	400

Secțiunea a 10-a. Plata taxelor judiciare de timbru (art. 40 din O.U.G. nr. 80/2013)

1. Conținutul reglementării	408
2. Modalitatea achitării taxelor judiciare de timbru	408
3. Contul în care se colectează taxa judiciară de timbru	409
3.1. Regula. Excepția. Criteriul în funcție de care se determină locul plății	409
3.2. Obligațiile instanței cu privire la modalitatea și locul plății taxei judiciare de timbru. Consecințele în cazul plății taxei în contul unei alte unități administrativ-teritoriale decât cea legal prevăzută	410
3.3. Destinația sumelor colectate cu titlu de taxă judiciară de timbru	413
4. Dovada plății taxelor judiciare de timbru	414

Secțiunea a 11-a. Executarea creanțelor având ca obiect taxa judiciară de timbru (art. 41 din O.U.G. nr. 80/2013)	418
1. Conținutul reglementării	418
2. Executarea sumelor reprezentând taxă judiciară de timbru	418

CAPITOLUL AL VI-LEA. AJUTORUL PUBLIC JUDICIAR. FACILITĂȚILE LA PLATA TAXELOR JUDICIARE DE TIMBRU **422**

Secțiunea 1. Acordarea ajutorului public judiciar. Facilitățile de care pot beneficia persoanele fizice [art. 42 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013, art. 1-13 din O.U.G. nr. 51/2008, art. 13 și art. 22 din Legea nr. 36/2012]	422
1. Conținutul reglementării	422
2. Condițiile acordării și formele ajutorului public judiciar	426
2.1. Reglementare și noțiuni. Acordarea ajutorului public judiciar în condițiile Legii nr. 36/2012	426
2.2. Persoanele care pot solicita ajutorul public judiciar	428
2.3. Situația materială a solicitantului și existența unui pericol pentru întreținerea acestuia sau a familiei sale – condiție <i>sine qua non</i> a acordării ajutorului public judiciar	429
2.4. Formele ajutorului public judiciar	432
2.5. Principiile acordării ajutorului public judiciar. Cuantumul maxim în care poate fi acordat	439
2.6. Reguli privind evaluarea situației economice a solicitantului ajutorului public judiciar	442
2.7. Acordarea ajutorului public judiciar în considerarea unor situații speciale și independent de situația materială a solicitantului. Situații de excepție	443
2.8. Determinarea indicatorului referitor la starea materială a solicitantului	444
2.9. Lipsa culpei reclamantului nu constituie o condiție pentru acordarea ajutorului public judiciar	446
3. Efectele acordării ajutorului public judiciar în cursul judecării. Obligația formulării unei cereri pentru fiecare etapă a judecării	446
4. Competența de soluționare a cererii de acordare a ajutorului public judiciar	447
4.1. Competența instanței de judecată de a soluționa cererea pentru acordarea ajutorului public judiciar	447
4.2. Competența acordării ajutorului public judiciar într-o procedură extrajudiciară sau în orice alte situații în care instanța competentă nu poate fi stabilită	447
4.3. Competența acordării ajutorului public judiciar într-un proces în curs	448

4.4. Competența acordării ajutorului public judiciar în căile de atac	449
4.4.1. Ipoteza în care ajutorul public judiciar este solicitat în scopul exercitării unei căi de atac	449
4.4.2. Ipoteza în care ajutorul public judiciar este solicitat ulterior introducerii căii de atac	450
5. Reexaminarea încheierii de respingere a cererii de acordare a ajutorului public judiciar. Competență de soluționare și obiect	452

Secțiunea a 2-a. Facilitățile la plata taxelor judiciare de timbru acordate persoanelor juridice [art. 42 alin. (2)-(4) din O.U.G. nr. 80/2013]	464
1. Conținutul reglementării	464
2. Facilitățile acordate persoanei juridice	464

Secțiunea a 3-a. Acordarea, retragerea, stingerea și restituirea ajutorului public judiciar (facilităților la plata taxelor judiciare de timbru) (art. 43 din O.U.G. nr. 80/2013 și art. 14-21, art. 50² din O.U.G. nr. 51/2008)	473
1. Conținutul reglementării	473
2. Momentul acordării ajutorului public judiciar (facilităților la plata taxelor judiciare de timbru)	475
3. Termenul de formulare a cererii de ajutor public judiciar sub forma facilităților la plata taxei judiciare de timbru, conform dispozițiilor art. 33 alin. (2) din O.U.G. nr. 80/2013	476
4. Cererea de acordare a ajutorului public judiciar (facilităților la plata taxelor judiciare de timbru). Condiții de formă. Caracterul obligatoriu	476
5. Scutirea de taxă judiciară de timbru a cererii de acordare a ajutorului public judiciar (facilităților la plata taxelor judiciare de timbru)	480
6. Judecata cererii de acordare a ajutorului public judiciar (facilităților la plata taxelor judiciare de timbru)	480
7. Cazurile în care instanța poate respinge cererea de acordare a ajutorului public judiciar	482
8. Calea de atac a reexaminării împotriva încheierii pronunțate asupra cererii de acordare a ajutorului public judiciar (facilităților la plata taxei judiciare de timbru)	486
8.1. Obiectul cererii de reexaminare	486
8.2. Titularii cererii de reexaminare	487
8.3. Termenul pentru depunerea cererii de reexaminare	489
8.4. Înregistrarea și judecata cererii de reexaminare	489
8.5. Convenționalitatea reglementării procedurii acordării ajutorului public judiciar	492
9. Retragera ajutorului public judiciar	492
9.1. Condițiile retragerii ajutorului public judiciar	493
9.2. Judecata cererii de retragere a ajutorului public judiciar	494

10. Acordarea ajutorului public judiciar sub forma eşalonării plății. Ipoteza în care beneficiarul este nevoit să renunțe la dreptul câștigat, solicitând anularea acțiunii sale, ca netimbrată _____	496
11. Amânarea plății taxei judiciare de timbru. Distincție față de eşalonarea plății _____	497
12. Stingerea dreptului la ajutor public judiciar _____	498
12.1. Cazurile de stingere a dreptului la ajutor public judiciar _____	498
12.2. Constatarea stingerii dreptului la ajutor public judiciar. Efecte _____	499
13. Consecințele acordării ajutorului public judiciar _____	500
14. Restituirea ajutorului public judiciar acordat _____	501

Secțiunea a 4-a. Punerea în executare a facilităților la plata taxelor judiciare de timbru (art. 44 din O.U.G. nr. 80/2013 și art. 33-34 din O.U.G. nr. 51/2008) _____	507
1. Conținutul reglementării _____	507
2. Soluțiile date cererii de acordare a facilităților la plata taxelor judiciare de timbru _____	507
3. Amânarea plății taxei judiciare de timbru _____	509
4. Eşalonarea plății taxei judiciare de timbru _____	509
5. Comunicarea titlului executoriu privind eşalonarea sau amânarea plății _____	512
6. Obligația instanței de a pune în sarcina pârâtului, care pierde procesul, suma de care reclamantul a beneficiat prin reducerea taxei judiciare de timbru _____	515

CAPITOLUL AL VII-LEA. RESTITUIREA SUMELOR ACHITATE CU TITLU DE TAXE JUDICIARE DE TIMBRU (ART. 45 DIN O.U.G. NR. 80/2013) _____	519
1. Conținutul reglementării _____	519
2. Cazurile de restituire a taxei judiciare de timbru achitate _____	520
2.1. Restituirea în întregime a taxei judiciare de timbru achitate _____	520
2.2. Restituirea în parte a taxei judiciare de timbru achitate _____	521
2.3. Restituirea taxei judiciare de timbru achitate, proporțional cu admiterea contestației la executare _____	522
2.4. Nerestituirea taxei judiciare de timbru achitate în quantum insuficient, pentru cereri și acțiuni anulate ca insuficient timbrate _____	524
3. Judecata cererii de restituire _____	524
4. Procedura de restituire a sumelor achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru _____	526

CAPITOLUL AL VIII-LEA. SUMELE CARE SE CONSTITUIE VENIT LA BUGETUL DE STAT ȘI CELE CARE SUNT AVANSATE DIN BUGETUL STATULUI.**REMUNERAȚIA CURATORULUI SPECIAL NUMIT DE INSTANȚĂ _____ 533****Secțiunea 1. Sumele care se constituie venit la bugetul de stat****(art. 46 și art. 47 din O.U.G. nr. 80/2013) _____ 533**

1. Conținutul reglementării _____ 533
2. Venituri ale bugetului de stat _____ 533
3. Executarea silită a sumelor datorate bugetului de stat _____ 538

Secțiunea a 2-a. Remunerația curatorului special numit de instanță în condițiile art. 58 și art. 167 C.proc.civ. (art. 48 și art. 49 din**O.U.G. nr. 80/2013) _____ 539**

1. Conținutul reglementării _____ 539
2. Avansarea și plata remunerației curatorului special _____ 540

CAPITOLUL AL IX-LEA. SITUAȚII PARTICULARE. CERERILE PRIN CARE SE SOLICITĂ PRONUNȚAREA UNEI HOTĂRÂRI CARE ȚINE LOC DE ACT AUTENTIC DE ÎNSTRĂINARE A UNOR BUNURI IMOBILE**(ART. 57 DIN O.U.G. NR. 80/2013) _____ 544**

1. Conținutul reglementării _____ 544
2. Obligațiile instanței în cazul cererilor prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri care ține loc de act autentic de înstrăinare a unor bunuri imobile. Avizarea expertizei tehnice judiciare _____ 544

CAPITOLUL AL X-LEA. ACTUALIZAREA, ÎNREGISTRAREA ȘI GESTIONAREA INFORMAȚIILOR REFERITOARE LA TAXELE JUDICIARE DE TIMBRU _____ 554**Secțiunea 1. Actualizarea nivelului taxelor judiciare de timbru****(art. 50 din O.U.G. nr. 80/2013) _____ 554**

1. Conținutul reglementării _____ 554
2. Principiul actualizării cuantumului taxelor judiciare de timbru _____ 554
3. Posibilitatea emiterii de norme metodologice _____ 554

Secțiunea a 2-a. Înregistrarea și gestionarea informațiilor referitoare la taxele judiciare de timbru (art. 51 din O.U.G. nr. 80/2013) _____ 555

1. Conținutul reglementării _____ 555
2. Evidențierea taxelor judiciare de timbru _____ 555

CAPITOLUL AL XI-LEA. APLICAREA ÎN TIMP A REGLEMENTĂRILOR PRIVIND TAXELE JUDICIARE DE TIMBRU	556
Secțiunea 1. Reguli aplicabile (art. 54 și art. 55 din O.U.G. nr. 80/2013)	556
1. Conținutul reglementării	556
2. Aplicarea imediată a legii noi	556
3. Aplicarea în timp a dispozițiilor privitoare la plata taxelor judiciare de timbru. Supraviețuirea legii vechi în privința acțiunilor și cererilor introduse anterior intrării în vigoare a legii noi	557
Secțiunea a 2-a. Actele normative abrogate expres (art. 58 din O.U.G. nr. 80/2013)	560
1. Conținutul reglementării	560
2. Actele normative abrogate expres începând cu data intrării în vigoare a O.U.G. nr. 80/2013	560
3. Abrogarea implicită a Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 146/1997	561